శ్రీ కొండ లక్ష్మణ్ తెలంగాణ ఉద్యాన విశ్వ విద్యాలయం

అడ్మిన్ ఆఫీసు , ములుగు (వి &మం.), సిద్దిపేట్ జిల్లా – 502279, తెలంగాణ

రాష్ట్ర రైతాంగనికి వాతావరణ ఆధారిత ఉద్యాన సలహాలు

12-03-2026 నుండి 18-03-2026

- **గత రెండు రోజుల వాతావరణం:**

➢ గత 2 రోజులు: రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వాతావరణం పొడిగా ఉంది. గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు $34^{\circ}C - 35^{\circ}C$ మధ్య ఉండగా, కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు $20^{\circ}C - 21^{\circ}C$ వద్ద నమోదయ్యాయి.

- **తదుపరి ఐదు రోజుల వాతావరణ సూచన:**

➢ పగటి ఉష్ణోగ్రత: $33^{\circ}C - 36^{\circ}C$

➢ రాత్రి ఉష్ణోగ్రత: $21^{\circ}C - 22^{\circ}C$ (రాత్రి ఉష్ణోగ్రతల పెరుగుదలను సూచిస్తుంది).

➢ వెచ్చని పగలు మరియు చల్లని రాత్రులు పొడి వాతావరణంతో చాలా కూరగాయల పంటలు ఏపుగా పెరగడానికి అనుకూలంగా ఉంటాయి, కానీ ముఖ్యంగా నీటి పారుదల పరిస్థితులలో రసం పీల్చే పురుగులు గుణకారం మరియు ప్రారంభ వ్యాధుల సంభవానికి కూడా మద్దతు ఇస్తాయి.

వాతావరణ ఆధారిత కూరగాయల సిఫార్సులు:

- **సాధారణ నిర్వహణ & నర్సరీ**

➢ నేల తేమను సరైన స్థాయిలో నిర్వహించడానికి తేలికైన మరియు తరచుగా నీటిపారుదల అందించండి, ముఖ్యంగా లోతులేని వేర్లు ఉన్న ఆకు కూరలకు.

➢ నీరు నిలిచిపోకుండా ఉండటానికి మరియు వేర్ల వ్యాధులను నివారించడానికి సరైన పొలంలో పారుదల వ్యవస్థను నిర్ధారించుకోండి.

➢ తేమను కాపాడటానికి మరియు కలుపు మొక్కలను అణచివేయడానికి మల్చింగ్ (సేంద్రీయ లేదా ప్లాస్టిక్) వేయండి.

➢ నిలబడి ఉన్న పంటలలో అంతర కృషి కార్యకలాపాలు (కలుపు తీయుట మరియు భూమిని పైకి లేపడం) నిర్వహించండి.

➢ షేడ్ నెట్: వేడి ఒత్తిడిని తగ్గించడానికి నర్సరీలు మరియు సున్నితమైన పంటలకు 50% షేడ్ నెట్‌లను ఉపయోగించండి.

➢ బాష్పీభవన నష్టాలను తగ్గించడానికి ఉదయాన్నే లేదా సాయంత్రం నీరు పెట్టండి. నీటిని ఆదా చేయడానికి బిందు సేద్యం అమలు చేయండి.

➢ నేల నిర్వహణ: నేల ద్వారా సంక్రమించే వ్యాధికారక క్రిములను మరియు తెగుళ్లను నాశనం చేయడానికి లోతుగా దున్నడం సిఫార్సు చేయబడింది.

➢ తీవ్రమైన ఉష్ణోగ్రత, గాలి మరియు తెగుళ్లను నిర్వహించడానికి కూరగాయలలో ప్రతి 5 వరుసలలో మొక్కజొన్నను సరిహద్దు పంటగా ఉపయోగించండి

- **తెగులు & వ్యాధుల నిర్వహణ**

➢ **అఫిడ్స్** (టమోటా, మిరపకాయ, బీన్స్, దోసకాయ, గుమ్మడికాయ మరియు ఆకు కూరలు)

ఫిప్రోనిల్ 5% SC @ 2 ml/L లేదా ఇమిడాక్లోప్రిడ్ @ 0.3 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **కాయ తొలుచు పురుగు (వంకాయ, టమోటా)**

➢ ఫ్లూబెండియామైడ్ + థియాక్లోప్రిడ్ @ 0.5 ml/L లేదా ఎమామెక్టిన్ బెంజోయేట్ + ఫిప్రోనిల్ @ 1.2 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **నల్ల తామర పురుగులు (మిరపకాయ, వంకాయ)**

➢ ఎకరానికి 20 నీలిరంగు స్టిక్కీ ట్రాప్‌లు మరియు 20 పసుపు స్టిక్కీ ట్రాప్‌లను ఏర్పాటు చేయండి.

➢ బ్యూవేరియా బాసియానా @ 5 గ్రా/L లేదా స్పినెటోరామ్ @ 1.0 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **తెల్లదోమ (టమాటా, బెండకాయ, మిరపకాయ)**

➢ ఎకరానికి 20 పసుపు స్టిక్కీ ట్రాప్‌లను ఏర్పాటు చేయండి.

➢ ఇమిడాక్లోప్రిడ్ @ 0.3 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **పాము ఫోడా(టమాటా, వంకాయ, పుచ్చకాయ, కాకరకాయ, సొరకాయ మరియు బీరకాయ)**

➢ స్పినోసాడ్ 45 SC @ 0.3 ml/L లేదా ఎమామెక్టిన్ బెంజోయేట్ 5 SG @ 0.4 g/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **ఆకు మచ్చలు (సెర్కోస్పోరా / ఆల్టర్నేరియా) (కూరగాయలు)**

➢ కార్బెండజిమ్ + మాంకోజెబ్ @ 2 g/L లేదా హెక్సాకోనజోల్ @ 1 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **తుప్పు (డోలికోస్ బీన్, క్లస్టర్ బీన్, ఫ్రెంచ్ బీన్ మరియు కౌపీ వంటి బీన్స్)**

➢ హెక్సాకోనజోల్ 5 EC @ 1 ml/L లేదా టెబుకోనజోల్ 25 EC @ 1 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయండి.

- **మొజాయిక్ వ్యాధి (బెండకాయ, పుచ్చకాయ, మరియు పొట్లకాయల)**

➢ ఇమిడాక్లోప్రిడ్ 17.8 SL @ 0.3 ml/L లేదా ఎసిటామిప్రిడ్ 20 SP @ 0.3 g/L లేదా డైమెథోయేట్ 30 EC @ 1 ml/L నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయడం ద్వారా కీటకాల వాహకాలను నియంత్రించండి.

- **మిర్చి -** సమయానికి నీరు ఇవ్వడం ద్వారా నేలలో తేమ సమంగా ఉంచాలి. నీరు నిల్వ కాకుండా డ్రైనేజ్ ఏర్పాటు చేయటం వలన పూలు రాలిపోవడాన్ని తగించవచ్చు . నల్ల తామర పురుగు మరియు నల్లీల నియంత్రణకు అవసరమైతే స్పినెటోరామ్ 11.7% ఎస్‌సీ@ 0.5మి.లీ/లీ లేదా స్పినోసాడ్ 45% ఎస్‌సీ@ 0.3మి.లీ/లీ సాయంత్రం పిచికారీ చేయాలి. కాయల అభివృద్ధి కోసం 13:0:45 @ 5 గ్రా/లీ లేదా ఎస్ ఓపీ@ 5గ్రా/లీ పిచికారీ చేయాలి; అధిక నత్రజని ఎరువులు నివారించాలి.

పండ్లు

- **మామిడి** – మామిడి పండ్లు (గోళీకాయ నుండి నిమ్మకాయ పరిమాణం ఉన్న దశలో), క్రమం తప్పకుండా నీరు పెట్టాలి. ఈ సమయంలో ఎరువులు వేయని తోటలకు చెట్టుకు 550 గ్రా యూరియా, 1,500 గ్రా SSP మరియు 400 గ్రా పొటాషియం వేయండి. నిమ్మకాయ దశలో కాయలు ఉన్న తోటలకు, లీటరు నీటికి 13-0-45 (మల్టీ-కె) @ 10 గ్రాములు+ బోరాన్ @ 1.25 గ్రా+జింక్ @ 1 గ్రా+మెగ్నీషియం @ 2 గ్రా లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి. తామర పురుగులు నివారించడానికి బుప్రోఫెజిన్ @ 1.25 మి.లీ / లీటరు నీటికి లేదా ఫిప్రోనిల్ @ 2 మి.లీ/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి. తెగుళ్ళు బారిన పడకుండా మరియు అకాల వర్షాల నుండి కాపాడడానికి గుడ్డు పరిమాణంలో ఉన్నకాయలకు పండ్ల రక్షణ సంచులు తొడగాలి. కాడకు నుండి2-3 సె.మీ.పైన ఈ సంచులను కట్టాలి
- **నిమ్మ మరియు బత్తాయి** – నిమ్మ మరియు బత్తాయిలో కాయ **రాలిపోకుండా నివారించడానికి మరియు** కాయ **ఎదుగుదలకు నేలలో తేమను కాపాడుకోవాలి**. కాయ రాలాడాన్ని నివారించడానికి, ప్లానాఫిక్స్ @ 1 మి.లీ / 4.5 లీ నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేయాలి. నిమ్మ మరియు బత్తాయిలో పాముపొడ గమనించినట్లయితే, ఇమిడాక్లోప్రిడ్ 0.3 మి.లీ/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి.
- **ద్రాక్ష**

➢ చక్కెర నిల్వలు మెరుగుపరచడానికి మరియు బెర్రీ పగుళ్లను నివారించడానికి నీటిపారుదలని తగ్గించండి.

➢ వాప్సా (క్షేత్ర సామర్థ్యం) స్థితిని నిర్వహించండి; వరదలను నివారించండి.

➢ ఉష్ణోగ్రత 37°C కంటే ఎక్కువగా ఉంటే, తేలికపాటి బిందు సేద్యం (ఎకరానికి 10,000–13,000 లీటర్లు) అందించండి.

➢ పంటకు ముందు వ్యాధిగ్రస్తులైన, కుళ్ళిన మరియు వికృతమైన బెర్రీలను తొలగించండి.

➢ త్రిప్స్ మరియు మీలీబగ్స్ కోసం తనిఖీ చేయండి; సురక్షితమైన ముందస్తు కోత పురుగుమందులను ఉపయోగించండి.

ఔషధ మరియు సుగంధ మొక్కలు

- పసుపు
  - ఉడక బెట్టిన పసుపును చదునైన, శుభ్రమైన నేల లేదా టార్పాలిన్ షీట్ లేదా సిమెంట్ ప్లాట్ ఫాం పై కుప్పగా పోయాలి. 24 గంటల తర్వాత 2 నుండి 3 అంగుళాల మందం ఉండేలా పరచాలి.
- **అలొవెరా** – అవసరాన్ని బట్టి నీటి పారుదల కొనసాగించి, ఎండిపోయిన లేదా రోగగ్రస్త ఆకులను తొలగించాలి; కీటకాలను పరిశీలిస్తూ సమయానుకూలంగా మొక్కల సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.
- **అశ్వగంధ** – పొలంలో లేఅవుట్సిద్ధం చేసి విత్తనాలను విత్తుకోవాలి.
- **లెమన్‌గ్రాస్** – సరైన దశలో పంటకోత చేపట్టాలి.
- **జెరానియం** –అవసరాన్నిబట్టి నీటి పారుదల అందించి, కలుపు నివారణ మరియు అవసరమైన మొక్కల సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.
- **పుదీనా** – పంటను తగిన పరిపక్వ దశలో కోతచేపట్టాలి.
- **తులసి** - నర్సరీ మొక్కలను ప్రధాన పొలంలో నాటిన తర్వాత (ట్రాన్స్‌ప్లాంటింగ్) 15 నుండి 20 రోజుల ముందు నర్సరీ మొక్కలపై 2% యూరియా ద్రావణాన్ని పిచికారీ చేయడం ద్వారా ఆరోగ్యకరమైన నాట్లను పొందవచ్చు.
- **ఆయిల్ పామ్ -** పెరిగిన ఆయిల్‌పామ్ తోటల్లో ప్రతి మొక్కకు రోజుకు 160–200 లీటర్ల నీరు ఇవ్వాలి, మరియు మార్చి నుండి ఎండ ఎక్కువగా ఉండటంతో వేడి గాలుల నుంచి రక్షణ కోసం మొక్కల పాదుల వద్ద మల్చింగ్ చేయడం మంచిది. వేడి, పొడి వాతావరణం మరియు గుబురు చాటు ఉన్న తోటల్లో లీఫ్ వెబ్‌వార్మ్ సమస్య రావచ్చు; నియంత్రణ కోసం లాంబ్డా-సైహాలోత్రిన్ లేదా ఇండోక్సాకార్బ్ @ 1 ml/L స్ప్రే చేసి 15 రోజుల తర్వాత మళ్లీ పునరావృతం చేయాలి

పూలు

- **చామంతి**

➢ నాణ్యమైన పూల దిగుబడి కోసం మొక్కలకు సకాలంలో నీటి తడులు అందించాలి.

➢ ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి లీటరు నీటికి 5 గ్రాముల చొప్పున సూక్ష్మ పోషకాలను (Micro Nutrients) కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

- **మల్లె**

➢ ప్రస్తుతం మల్లె పూత దశలో ఉన్నందున, నాణ్యమైన పూల కోసం తేమను కాపాడుకోవడానికి అవసరమైనప్పుడు నీటి తడులు ఇవ్వాలి.

➢ మొగ్గ తొలిచే పురుగు (Bud Worm) నివారణకు: లీటరు నీటికి స్పైనోసాడ్ 0.5 మి.లీ. లేదా థయాక్లోప్రిడ్ 2 మి.లీ. కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

➢ ఎర్ర నల్లి (Red Spider Mite) నివారణకు: లీటరు నీటికి వెటబుల్ సల్ఫర్ 2 గ్రా. లేదా ప్రోపార్జైట్ 2 మి.లీ. లేదా ఫెనజాక్విన్ 2 మి.లీ. కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

➢ ఆకు ముడత పురుగు (Leaf Webber) నివారణకు: 1% వేప నూనెను లీటరు నీటికి 3 మి.లీ. చొప్పున కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

➢ మొగ్గ ఈగ (Blossom Midge) నివారణకు: లీటరు నీటికి థయోమెథాక్సామ్ (2.5% WG) 0.75 గ్రా. కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

- **గులాబీ**

➢ ఉష్ణోగ్రతలు పెరుగుతున్నందున తామర పురుగుల (Thrips) ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటుంది. వీటి నివారణకు లీటరు నీటికి ఫిప్రోనిల్ 1.5 మి.లీ. కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

➢ మొక్కలను కాపాడుకోవడానికి వారానికి రెండుసార్లు తప్పనిసరిగా నీటి తడులు ఇవ్వాలి.